

KLAGANDE

Sekretessbelagda uppgifter, se bilaga

Ombud: Jur.kand. Gabriel Donner
Riddargatan 45
114 57 Stockholm

MOTPART

Migrationsverket

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrättens i Stockholm, migrationsdomstolen, dom den 28 mars
2011 i mål nr UM 2692-11

SAKEN

Prövning enligt 12 kap. 19 § utlänningslagen

MIGRATIONSÖVERDOMSTOLENS AVGÖRANDE

1. Migrationsöverdomstolen avvisar klagandens yrkande om ny prövning av frågan om arbetstillstånd.
 2. Migrationsöverdomstolen undanröjer migrationsdomstolens dom och återförvisar målet till migrationsdomstolen för prövning av förutsättningarna för ny prövning enligt 12 kap. 19 § utlänningslagen (2005:716) i enlighet med skälen i denna dom.
 3. Migrationsöverdomstolen fastställer migrationsdomstolens sekretessförordnande.
 4. Migrationsöverdomstolen förordnar att bestämmelsen om sekretess i 21 kap. 5 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska vara tillämplig även i fortsättningen för uppgifter i bilagan till denna dom.
-

Dok.Id 111681

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2302 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 5	08-561 690 00 E-post: kammarrattenistockholm@dom.se	08-14 98 89	måndag-fredag 09:00-16:00

BAKGRUND

Klaganden, medborgare i Iran, ansökte den 18 juli 2007 om uppehålls- och arbetstillstånd samt flyktingförklaring och resedokument. Till stöd för sin ansökan anförde han i huvudsak att han i hemlandet haft ett förhållande med en gift kvinna och att han på grund därav skulle komma att åtalas för äktenskapsbrott och dömas till döden. Migrationsverket beslutade den 24 april 2008 att avslå ansökan och att utvisa honom till Iran. Klaganden överklagade beslutet till migrationsdomstolen som i dom den 28 november 2008 avslog överklagandet. Sedan Migrationsöverdomstolen den 25 februari 2009 beslutat att inte meddela prövningstillstånd i målet vann domen laga kraft.

Den 18 januari 2011 ansökte klaganden hos Migrationsverket om ny prövning av frågan om uppehållstillstånd. Han åberopade att hinder mot verkställighet av utvisningsbeslutet förelåg på grund av att han efter den lagakraftvunna domen hade konverterat till kristendomen och blivit aktiv medlem i en missionerande frikyrklig församling. Han anförde vidare att förföljelsen av kristna konvertiter i Iran eskalerat.

Migrationsverket beslutade den 18 februari 2011 att inte bevilja uppehållstillstånd med stöd av 12 kap. 18 § utlänningslagen och att inte bevilja en ny prövning av frågan om uppehållstillstånd med stöd av 12 kap. 19 § samma lag. I skälen till beslutet att inte bevilja ny prövning uppgav Migrationsverket bl.a. att uppgifterna om att klaganden konverterat till kristendomen är nya för verket men att de nya omständigheterna inte kan antas utgöra ett sådant bestående hinder mot verkställigheten som avses i 12 kap. 1, 2 eller 3 § utlänningslagen.

Klaganden överklagade Migrationsverkets beslut till migrationsdomstolen och åberopade, utöver vad han tidigare anført, bl.a. att hans konvertering och engagemang för kristendomen är omständigheter som är kända i Iran. Migrationsdomstolen avslog den 28 mars 2011 överklagandet. Domstolen,

som inledningsvis tog upp frågan om klaganden hade kunnat åberopa de nya omständigheterna tidigare, konstaterade att omständigheterna som klaganden gjort gällande varit kända för honom en avsevärd tid innan de åberopades i januari 2011. Därefter fann domstolen att klaganden inte visat giltig ursäkt till varför han inte tidigare åberopat sitt intresse för kristendomen och sin konvertering.

YRKANDEN M.M.

Klaganden yrkar att Migrationsöverdomstolen, med ändring av migrationsdomstolens dom, beviljar honom en ny prövning av frågan om uppehålls- och arbetstillstånd enligt 12 kap. 19 § utlänningslagen. Till stöd för sin talan anför han bl.a. följande.

Genom att konvertera till kristendomen har han enligt iransk lagstiftning begått ett brott, apostasi, som kan straffas med döden. Under 2009 ansåg dock Migrationsverket att det inte förelåg någon risk för konvertiter i Iran eftersom inga konvertiter hade avrättats trots lagstiftningen. Sedan förföljelsen av kristna konvertiter i Iran successivt ökat avrättades i december 2010 en konvertit efter att ha dömts till döden. Han har kort efter denna händelse åberopat sin konvertering som ett hinder mot verkställighet. Han kan inte klandras för att inte ha åberopat konverteringen i samband med dopet den 31 juli 2009 eftersom grund för ny prövning vid det tillfället inte förelåg. En utlännings kan inte åläggas att inleda en verkningslös talan. Även om han enligt migrationsdomstolen skulle ha åberopat hindret för sent föreligger vid ett återvändande ett faktiskt hot mot honom.

Migrationsverket bestrider bifall till överklagandet och anför i huvudsak följande. I regeringens proposition 2004/05:170 s. 227 anför följande. ”I kravet på giltig ursäkt måste inbegripas att utlännings skyndsamt efter det att nya omständigheter kommit fram, som han eller hon anser utgör grund för skydd i Sverige, redovisar dessa för myndigheterna.” Uttalandet ger stöd åt migrationsdomstolens bedömning att det inte kan anses vara ursäktligt att

klaganden först i januari 2011 åberopat omständigheter som inträffat år 2009, även om dessa omständigheter inte tidigare har prövats i sak.

I prövningen av målet bör även Rådets direktiv 2005/85/EG av den 1 december 2005 om miniminormer för medlemsstaternas förfaranden för beviljande eller återkallande av flyktingstatus (asylprocedurdirektivet) beaktas. Direktivet förbjuder genom artikel 32.6 medlemsstaterna att bevilja ny prövning ifall den sökande kunnat åberopa de nya omständigheterna i samband med tidigare prövning och saknar giltig ursäkt för att de åberopats i ett senare skede. Direktivet innehåller inte i sig något krav på att nya omständigheter som skett efter föregående prövning måste läggas fram inom viss tid. Genom artikel 34.2.b tillåts emellertid medlemsstaterna att genom nationell lagstiftning kräva att sökanden lägger fram de nya uppgifterna inom en viss tid efter det att han eller hon erhöll dem. Då ett sådant krav tydligt uttalas i förarbeten till lagen får det anses ingå i svensk nationell rätt. Sålunda ger även asylprocedurdirektivet visst stöd för migrationsdomstolens bedömning. Det har varit möjligt för klaganden att åberopa sin konvertering redan i juli 2009 eller tidigare. Han har inte anfört någon giltig ursäkt för att åberopa denna omständighet först i januari 2011. Oaktat detta vidhåller Migrationsverket sitt beslut den 18 februari 2011 och de i motiveringen till detta beslut anförda grunderna.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Migrationsverket ska enligt 12 kap. 19 § utlänningslagen ta upp frågan om uppehållstillstånd till ny prövning, om vissa i paragrafen angivna förutsättningar är uppfyllda. Dessa förutsättningar är att utlänningen i ett ärende om verkställighet av ett beslut om avvisning eller utvisning som vunnit laga kraft åberopar nya omständigheter som kan antas utgöra ett sådant bestående hinder mot verkställighet som avses i 12 kap. 1, 2 eller 3 § utlänningslagen och dessa omständigheter inte kunnat åberopas av utlänningen tidigare eller utlänningen visar giltig ursäkt för att inte ha

åberopat omständigheterna tidigare (12 kap. 19 § första stycket utlänningslagen).

Beträffande tillämpningen av dessa förutsättningar anges i förarbetena (prop. 2004/05:170 s. 227) bl.a. följande.

”En förutsättning för att Migrationsverket skall ta upp frågan om uppehållstillstånd till ny prövning till följd av de nya åberopade omständigheterna bör vidare – med hänsyn till att det rör sig om en prövning av extraordinär natur – vara att utläningen inte har kunnat åberopa de nya omständigheterna redan i det tidigare ärendet eller har en giltig ursäkt för att inte ha gjort detta. I kravet på giltig ursäkt måste inbegripas att utläningen skyndsamt efter det att nya omständigheter kommit fram, som han eller hon anser utgör grund för skydd i Sverige, redovisar dessa för myndigheterna. Vad som kan anses som giltig ursäkt får avgöras i det enskilda ärendet. En giltig ursäkt i det enskilda fallet kan vara att utläningen i hemlandet utsatts för traumatiska upplevelser som varit svåra att berätta om i ett tidigare skede. Det kan också röra sig om nya tidigare okända sakuppgifter som utläningen inte kunnat eller bort känna till.”

Bestämmelser om förfarandet i asylärenden finns också i asylprocedurdirektivet. I artiklarna 32–34 regleras prövningen av efterföljande ansökningar, dvs. ansökningar eller ytterligare omständigheter som en asylsökande ger in eller åberopar efter det att sökanden redan fått en prövning av den beslutande myndigheten. Vid prövningen av sådana ansökningar får medlemsstaterna använda sig av ett särskilt förfarande som innebär att det görs en preliminär prövning av om nya fakta eller uppgifter framkommit eller lagts fram av sökanden innan ansökan prövas på nytt (artikel 32.3). Som villkor för att ta upp ansökan på nytt får ställas att sökanden ska ha haft laga förfall som hinder mot att i det tidigare förfarandet åberopa omständigheterna (artikel 32.6 jfr prop. 2009/10:31 s. 212 samt SOU 2006:61 s.124). Medlemsstaterna får också, enligt artikel 34.2, i nationell lagstiftning föreskriva bestämmelser om den preliminära prövningen enligt artikel 32. Som exempel på sådana nationella bestämmelser anges bl.a. krav på att sökanden lägger fram de nya uppgifterna inom en viss tid efter det att han eller hon erhöll dem (artikel 34.2.b).

Asylprocedurdirektivets bestämmelser om efterföljande ansökan motsvaras i svensk nationell lagstiftning närmast av bestämmelserna om ny prövning i 12 kap. 19 § utlänningslagen. I förarbetena inför genomförandet av direktivet ansågs, med hänvisning till direktivets artikel 32.6, de svenska kraven på att nya omständigheter inte ska ha kunnat åberopas tidigare eller på att utläningen ska kunna visa giltig ursäkt för att inte ha åberopat omständigheterna tidigare vara förenliga med direktivet. Möjligheten i artikel 34.2 att införa nationella bestämmelser, med bl.a. krav på att nya omständigheter ska läggas fram inom en viss tid efter det att utläningen erhöll dem, föranledde inga lagändringar (prop. 2009/10:31 s. 211 ff. och SOU 2006:61 s. 124 ff.).

Migrationsöverdomstolens bedömning

Klaganden har i januari 2011 ansökt om verkställighetshinder och begärt ny prövning av frågan om uppehållstillstånd varvid han som skäl bl.a. åberopat att han den 31 juli 2009 konverterat till kristendomen. Frågan är inledningsvis om denna, i och för sig nya, omständighet hade kunnat åberopas av klaganden tidigare.

Vad som sägs i förarbetena till 12 kap. 19 § utlänningslagen talar för att kravet på att de nya omständigheterna inte ska ha kunnat åberopas av utläningen tidigare tar sikte på att utläningen inte ska ha kunnat åberopa omständigheterna vid prövningen av ett tidigare ärende. Eftersom konverteringen är en omständighet som uppkommit efter det lagakraftvunna utvisningsbeslutet har klaganden inte kunnat åberopa denna omständighet i det ärendet (grundärendet). Något verkställighetsärende under tiden mellan grundärendet och det nu prövade ärendet har inte funnits. För att klaganden skulle ha kunnat åberopa omständigheten i ett tidigare ärende hade han alltså själv behövt inleda ett verkställighetsärende tidigare och därvid åberopat denna omständighet. Frågan uppkommer då om det funnits en skyldighet för honom att göra detta.

Som framgår av asylprocedurdirektivet har medlemsstaterna möjlighet att i nationell lagstiftning införa tidsfrister för när en utlänning senast ska kunna återropa nya omständigheter. Någon sådan tidsfrist har emellertid, såvitt framgår av ordalydelsen, inte införts genom 12 kap. 19 § utlänningslagen och inte heller genom någon annan bestämmelse i lagen. Om en sådan tidsfrist hade varit avsedd skulle lagstiftaren enligt Migrationsöverdomstolens mening ha angivit denna i första hand i lagtexten. Inte heller i förarbetena ges emellertid stöd för tolkningen att nya omständigheter måste återopas inom viss bestämd tid.

De förarbetsuttalanden som Migrationsverket hänfört sig till i sitt yttrande till Migrationsöverdomstolen och som anger att det "[i] kravet på giltig ursäkt måste inbegripas att utlänningen skyndsamt efter det att nya omständigheter kommit fram, som han eller hon anser utgör grund för skydd i Sverige, redovisar dessa för myndigheterna" (prop. 2004/05:170 s. 227) avser prövningen av om utlänningen visat giltig ursäkt för sin underlåtelse. En sådan prövning blir dock aktuell endast om utlänningen hade kunnat återropa de nya omständigheterna i ett tidigare ärende. Om utlänningen hade kunnat återropa de nya omständigheterna i ett tidigare ärende har han eller hon enligt Migrationsöverdomstolens mening – om inte giltig ursäkt konstaterats – även varit skyldig att göra detta. Det kan emellertid inte, vare sig i 12 kap. 19 § eller någon annanstans i utlänningslagen eller dess förarbeten, anses framgå att lagstiftaren har avsett att skapa en generell tidsgräns för återopande av nya omständigheter som uppkommit efter det att grundärendet om uppehållstillstånd – eller i förekommande fall ett senare ärende – har slutligt avgjorts.

Klaganden i målet har inte kunnat återropa sin konvertering i något tidigare ärende sedan konverteringen ägde rum. Det finns inte heller någon annan grund enligt vilken han varit skyldig att inom någon viss tid från det att han konverterade återropa konverteringen. Det finns därför inget krav på att han ska visa giltig ursäkt för att inte tidigare ha återopat konverteringen.

Migrationsdomstolen har därför inte haft fog för att avslå överklagandet på denna grund.

Klaganden har yrkat att såväl frågan om uppehållstillstånd som frågan om arbetstillstånd ska tas upp till ny prövning. Möjligheten till ny prövning enligt 12 kap. 19 § utlänningslagen omfattar dock inte frågan om arbetstillstånd, varför yrkandet om ny prövning i denna del ska avvisas.

För att klaganden ska beviljas en ny prövning av frågan om uppehållstillstånd krävs att den nya omständigheten kan antas utgöra ett bestående hinder mot verkställighet. Av migrationsdomstolens dom framgår inte att det har gjorts någon prövning av om denna förutsättning är uppfylld. Målet ska därför återförvisas till migrationsdomstolen för sådan prövning.

Domen får inte överklagas (16 kap. 9 § tredje stycket utlänningslagen).

Lars Trägård
kammarrättsråd
ordförande

Siiri Lewis
kammarrättsråd
referent

Cecilia Bohlin
kammarrättsråd

Lina Konradsen
föredragande